

Tlačová správa: Sociálne služby - odvetvie, kde ľudskosť kolabuje spolu so systémom!

Hoci sa dennodenne starajú o ľudí, ktorí sú úplne odkázaní na pomoc iného, im sa pomoci nedostáva!

Frustrácia, vyčerpanosť, pocit prehliadania, bossing a mobing už dlho útočia nielen na výkon a kvalitu práce ale aj súkromný život opatrovujúceho personálu v zariadeniach sociálnych služieb po celom Slovensku. Česť výnimkám!

Zamestnanci pociťujú únavu, zúfalstvo, niekedy až znechutenie z tých, ktorí sa tvária, že problémy neexistujú a arogantne ich zametajú pod koberec. Neponúkajú žiadne riešenia, príbuzným klientov sľubujú nemožné, robia si krásne propagačné fotky s klientmi a vinu v prípade problémov hádžu na opatrovujúci personál.....

Protest, ktorý v marci zorganizoval Slovenský odborový zväz zdravotníctva a sociálnych služieb bol len škrtnutím zápalky..... V tom tichu to však tlie, nezhasína. Množstvo povinností a práce vyplývajúcich z nedostatku personálu, laxného prístupu samospráv a štátu zvyšuje pnutie. Dôsledky sa javia ako alarmujúce!

Zúfalosť zamestnancov z podceňovania ich problémov dospela do bodu, že ich donútila konať. V niektorých zariadeniach soc. služieb (ZSS) zamestnanci otvorenými listami odhaľujú kritickú situáciu v sociálnom systéme ako takom. V jednom ZSS, už dva roky bojujú so samosprávou a súdmi o práva klientov, ale aj tie vlastné. V ďalšom zo ZSS podalo naraz 11 opatrovateľiek výpoveď, lebo už ďalej nevládu.....a v mnohých zariadeniach - citujeme z ďalšieho otvoreného listu *“pracujú v režime, kde „prežiť zmenu“ nahrádza kvalitu služby, kde únava a znechutenie nahrádzajú motiváciu a zmysel, a kde ľudskosť kolabuje spolu so systémom, ktorý sa tvári, že nevidí.“*

„KOS dlhodobo upozorňuje na kritickosť situácie v zariadeniach. Opatrovateľky tvoria najväčšiu a najdôležitejšiu skupinu zamestnancov, ktorých je stále menej s chuťou a zdravím túto prácu vykonávať. Pomáhajú klientom pri hygienických úkonoch, pri kŕmení, pohybe, komunikácii. Až 70% sú klienti osoby v pokročilom štádiu demencie, psychiatrickými diagnózami alebo ťažkým telesným postihnutím, sklonmi k agresívnemu správaniu, seba poškodzovaniu alebo aj kombináciou viacerých. Že je problém vážny signalizuje nielen chýbajúci personál, ale aj nezáujem o riadiace pozície v ZSS hovorí Dana Grafiková, predsedníčka KOS.

Základnými faktormi personálnej krízy v ZSS sú:

- **Zdravotný stav, vek** a časté a dlhodobé PN ako dôsledok fyzického a psychického vyčerpania.
- **Nedostatok opatrovateľiek, spôsobený neatraktivitou a nezáujmom mladších o túto prácu;**
- **Nízka mzda**, neúmeraná maximálnej fyzickej a psychickej záťaži, agresivite klientov.
- **Personálne normatívy**, ktoré nezohľadňujú zdravotný stav klientov, stupeň odkázanosti ani počet opatrovateľiek.
- **Odchod zdravotníkov** zo sociálnych do zdravotníckych zariadení kvôli výraznému rozdielu v platoch.
- **Nahrádzanie opatrovateľiek aj zdravotníkov nekvalifikovanými pomocnými pracovníkmi** bez akýchkoľvek skúseností a vedomostí - práve kvôli nedostatku opatrovateľiek. S nekvalifikovanými pracovníkmi sa ale nedá robiť kvalifikovaná práca a dodržiavať štandardy kvality!

„Bossing a mobbing zo strany vedenia, agresivita zo strany klientov smerom k opatrujúcemu personálu je bežnejší, ako si vieme predstaviť. Prijímame revolučné riešenia vo vzťahu k ľudským právam osôb so znevýhodnením, pomáhame jednorodičom, seniorom, zamestnancom, ktorí prichádzajú o prácu kvôli zahraničnému investorovi, ľuďom po zemetrasení či záplavách, znižujeme nezamestnanosť, ale ignorujeme problémy tých zamestnancov, bez ktorých by základné ľudské práva odkázaných osôb neboli dosiahnuteľné, ktorí svoju prácu majú radi, ale už nevládzu! Ich chuť túto prácu robiť, a zdravie ako základná predispozícia, je v troskách. Už dnes dostávame informácie od opatrovateľiek ktoré zobrali stabilizačný príspevok že čakajú na deň, kedy môžu odísť. Kam? Nevedia, ale určite preč zo soc. služieb!?”, dodáva D. Grafiková

Tento systém je chorý! Necháva napospas zamestnancov aj klientov, ktorých budúcnosť od opatrovateľov závisí. Nie je udržateľný bez revolučných zmien, bez spravodlivého odmeňovania, dostatočnej kapacity a kvalitnej starostlivosti v zariadeniach soc. služieb.

Ale kvalitná a udržateľná starostlivosť, bez kvalitných a motivovaných zamestnancov nie je možná!

Ak chceme na Slovensku lepší, bezpečnejší a zdravší život pre obyvateľov SR, kde v rebríčku dôležitosti sú tí, ktorí pomáhajú žiť lepší, bezpečnejší a dôstojnejší život iným?

Dana Grafiková
predsedníčka KOS
sekretariat@komoraopatrovateliek
+421 907 395 985

Bratislava 13.8.2025